

РЕШЕНИЕ

№ 1711

гр. София, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 16.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **12115** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/ във връзка с чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Сдружение „Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия“, представлявано от Н. П. Г. срещу Решение № ЦУ-Е.-11951#1 от 22.11.2023г. на изпълнителен директор на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД /“ЕСО“ ЕАД/, с което е отказан достъп до обществена информация по заявление вх. № ЦУ-Е.-11951/15.11.2023г.

Жалбоподателят твърди, че постановеният акт е неправилен и необоснован, а търсената със заявлението информация е обществена по см. на чл.2, ал.1 и чл.11 от ЗДОИ, като отказът за предоставянето ѝ противоречал на целта на закона. „ЕСО“ ЕАД бил публичноправна организация- юридическо лице, на което повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл.5, ал.2, т.14 ЗОП /“БЕХ“ ЕАД/, както и е изпълнено условието по б. "в" от посочената разпоредба - когато юридическото лице е обект на управленски контрол от страна на възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1 - 14 ЗОП (управленски контрол е налице, когато едно лице може по какъвто и да е начин да упражнява доминиращо влияние върху дейността на друго лице).

Обосновава се, че поисканата от информация не попада в нито една хипотеза на т. 7.1. от Програмата за съответствие. На първо място, информацията не касаела експлоатацията, поддръжката и развитието на преносната система, доколкото същата

не се отнасяла до начина на експлоатиране (въвеждане и извеждане от експлоатация) на енергийните обекти под управлението на „ЕСО“ ЕАД. Нещо повече, информацията за присъединените към електропреносната мрежа мощности следвало да бъде общодостъпна, която гарантира прозрачност и безпристрастност в процеса по присъединяване на обекти на производители на електрическа енергия. На следващо място, търсената информация не се отнасяла до оповестяване на конкретна търговска информация, спрямо точно определени лица, а се искала обобщена информация. Не били посочени обстоятелства, които да водят до нелоялна конкуренция между търговците. Не се засягали и искания за предоставяне на факти, които са предмет на споразумения за поверителност, уреждащи задължения за дружеството. Не ставало и въпрос за дискриминационно поведение от страна на оператора спрямо търговските участници на пазара на електрическа енергия. Това следвало от обстоятелството, че поисканата информация не се отнасяла до конкретни условия по договорни отношения с трети лица, а за общото състояние на преносната мрежа. Съгласно чл.28, ал.5 ЗЕВИ, ответникът в качеството му на оператор на електропреносната мрежа, следвало да поддържа публични регистри, които да съдържат посочената информация. Жалбоподателят счита, че предоставянето на исканата информация би спомогнало за по-голямата прозрачност в сектор „Енергетика“ и в планирането на бъдещи държавни политики.

В проведеното открито съдебно заседание на 16.02.2024г. жалбоподателят не изпраща процесуален представител. Постъпила е на 15.02.2024г. писмена молба от адв. С. Б., в която се заявява, че поддържа жалбата и моли да бъде отменен оспорения акт. Направено е искане за присъждане на разноските по приложен списък за тях по чл.80 ГПК.

Ответникът- изпълнителен директор на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, чрез процесуален представител юрк. Р. С. оспорва жалбата. В писмен отговор излага, че „ЕСО“ ЕАД не е задължено лице по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗДОИ във вр. чл.3, ал.2 ЗДОИ. Представени са и писмени бележки от 29.02.2024г., като се акцентира, че не може да се предостави търсената информация, защото същата притежава бележите на „търговска чувствителна информация“ или „търговска информация“ по т.7.1 от Програмата за съответствието, като по отношение на нея е приложима забраната за оповестяването ѝ на трети лица, въведена с т.7.3.

В срока на създаване на регистри, са настъпили законодателни промени по отношение на публичните регистри по чл.28, ал.5 от ЗЕВИ, като е била приета разпоредбата на чл.28, ал.6 ЗЕВИ, съгласно която „Публичните регистри по ал. 5 не съдържат търговска информация, която има чувствителен характер. Достъп до всички данни за конкретна процедура за присъединяване се предоставя единствено на заявлия присъединяване по тази процедура.“ При съобразяване на разпоредбата на чл.28, ал.6 от ЗЕВИ за жалбоподателя не бил налице правен интерес за обжалване на писмо № ЦУ-Е.-11951 #1/22.11.2023г. на изпълнителния директор на „ЕСО“ ЕАД, тъй като същият е уведомен, че исканите данни съдържат търговска информация, която има чувствителен характер, поради което е налице законова забрана за предоставянето ѝ. „ЕСО“ ЕАД е сертифициран като Н. в съответствие с изискванията на Законът за енергетиката /ЗЕ/, който давал подробна нормативна регламентация на дейността му. Относимата нормативна уредба предвиждала гаранции за максималната отчетност на дейността, като по отношение на прозрачността е постигнат баланс между обществената информираност и защитата на

интересите на търговските участници. При създаване на изисканата информация „ЕСО“ ЕАД стриктно спазвал законовите си задължения, като лисвало основание да се презюмира необходимост от повишаване на прозрачността и отчетността. По отношение на злоупотребата с власт и разкриване на корупция, счита че тези критерии не са приложими в настоящия случай. З. не е обективирал подобни съмнения, като същевременно визираните цели в заявлението за които би се използвала информацията не са в тази насока. По отношение на подадените искания за присъединяване и сключените договори „ЕСО“ ЕАД не упражнявал властнически правомощия, а изпълнявал свое законово задължение, което се основавало на договорни отношения. Изисканата информация, била формирана в резултат на договорни отношения между търговски дружества.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител, който да даде заключение по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по подадено писмено заявление вх. № ЦУ-Е.-11951/15.11.2023г. от Сдружение „Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия“ до „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД с искане да бъде предоставена по електронен път следната обществена информация:

- 1.Общ брой подадени искания за присъединяване към електропреносната мрежа и кумулативно заявена мощност на обекти за производство на електроенергия от възобновяеми източници;
- 2.Общ брой подадени искания от операторите на електроразпределителните мрежи към оператора на електропреносната мрежа за съгласуване на искания за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници към съответната разпределителна мрежа, съответната кумулативна мощност на тези обекти и съответно сключените договори между операторите;
- 3.Общ брой и кумулативна мощност на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници със сключени предварителни договори, разполагаемата свободна мощност за присъединяване във всяка една точка от електропреносната мрежа;
- 4.Кумулативна мощност на обекти за производство на електроенергия от възобновяеми източници за собствена консумация от клиенти, присъединени към електропреносната мрежа.

В искането е посочено, че информацията е необходима във връзка с проучване, което сдружението провежда относно инсталираните за собствена консумация мощности на територията на България, както и очакваните мощности от обекти за производство на електроенергия от възобновяеми източници, за които има подадени искания за присъединяване и за съгласуване. Актуална информация за всички присъединени към мрежата централи за производство на електроенергия от възобновяеми източници е обществено достъпна на интернет страницата на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (А.). Поради факта, че А. не издава гаранции за произход на собствениците на ФтЕЦ, които използват произведената от тях електрическа енергия за задоволяване на собственото си потребление, агенцията не води регистър с този вид инсталации. Тази информация е налична само в електропреносното дружество и

електроразпределителните дружества. Предоставянето на исканата информация би спомогнало за по-голяма прозрачност в сектора, както и в планирането на бъдещите държавни политики в сектор „Електроенергетика“.

С оспореното Решение № ЦУ-Е.-11951#1 от 22.11.2023г. на изпълнителния директор на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е отказано да се предостави на искателя горепосочената информация. В мотивите е изложено, че при съобразяване на чл. 3, ал. 2, т. 1 във връзка с § 1, т. 4 от ДР на ЗДОИ „ЕСО“ ЕАД не попада в кръга на задължените лица по смисъла на ЗДОИ. В изпълнение на чл.81к, ал.1 ЗЕ дружеството е разработило Програма за съответствието, която е одобрена с Решение № Ц-5/30.07.2015 г. на КЕВР и е задължителна за Н..

Раздел 7 на Програмата регламентира правилата за предоставяне и оповестяване на информация, търговска чувствителна информация и публична информация.

Съгласно т. 7.1. от Програмата, понятието „търговски чувствителна информация" или „търговска информация" има следните значения:

А.) информация за експлоатацията, под дръжката и развитието на преносната система;

Б.) факти, които по своето естество представляват търговска тайна, както и друга чувствителна в търговско отношение информация, която Дружеството получава в резултат на извършването на дейността си;

В.) друга информация от търговски, финансов или технически характер, която Дружеството и нейните служители придобиват в процеса на своята дейност въз основа на договорни отношения, която е търговски чувствителна и би могла да осигури търговско предимство на определен правен субект пред останалите участници на пазара;

Г.) факти, които са предмет на споразумения за поверителност, уреждащи задължения за Дружеството.

Т. 7.3. от своя страна въвежда забрана за „ЕСО“ ЕАД да оповестява търговска информация пред трети лица извън случаите, изрично описани в Програмата за съответствието. Търговска информация може да се оповестява или предоставя на трети лица единствено в следните случаи:

А.) ако така повеляват разпоредбите на нормативната уредба, съдебно решение, решение на особена юрисдикция или компетентен административен орган, при условие че предоставянето или оповестяването е извършено в съответствие с тях;

Б.) ако това е направено с разрешението на лицето, към което дружеството има задължения за поверителност.

Изисканата информация не можела да се предостави, тъй като същата притежава белезите на „търговски чувствителна информация" или „търговска информация” по т. 7.1 от Програмата за съответствието, като по отношение на нея следва да се приложи забраната за оповестяването ѝ пред трети лица, въведена с т.7.3.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима като депозирана в законоустановения за това срок, от лице, което има правен интерес от оспорването / чл.147 АПК/, доколкото процесният отказ е постановен по подадено от Сдружение „Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия“, представлявано от Н. Г. заявление по реда на ЗДОИ /чл. 40, ал. 1 във връзка с чл. 4 от с.з./.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е задължен субект по чл.3, ал.2, т.1

ЗДОИ във вр. § 1, т.4, б.“б“, б.“в“ ДР на ЗДОИ, който следва да се произнесе по така подаденото заявление, като осигури достъп до обществена информация, която се създава или се съхранява от него.

Насрещно на това задължение е правото на гражданите да изискат информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права /чл. 41 от Конституцията на Република България/. Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. В случая потърсената и отказана информация има характера на обществена такава, тъй като е свързана с обществения живот в страната. Касае се за служебна информация- която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11 във връзка с чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ/. Достъпът до служебна обществена информация е свободен и може да бъде ограничен в изрично изброените в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези в двугодишен срок от създаването ѝ /чл.13, ал.3 от ЗДОИ/.

Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато: исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон /чл. 7, ал. 1 и чл. 9, ал. 2 от с.з./, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 от с.з.– когато информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и/или съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи; достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Изпълнителен директор на „ЕСО“ ЕАД в акта не е посочил правното основание за отказ за предоставяне на информацията, което съставлява нарушение на формата по см. на чл.59, ал.2, т.4 АПК. От мотивите на решението може да се изведе, че отказът е формиран, поради наличието на „търговска тайна“, която не може да бъде оповестена без съгласието на лицето, към което дружеството има задължения за поверителност.

В чл. 7, ал.1 от ЗДОИ е регламентирано, че „не се допускат ограничения на правото на достъп до обществена информация и на повторно използване на информация от обществения сектор, освен когато тя е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон”.

По см. на чл.9, ал.2 от ЗДОИ „в случаите, предвидени със закон, определена официална или служебна информация може да бъде обявена за класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна”.

Индивидуализираната в заявлението информация не е класифицирана информация, представляваща служебна тайна за „ЕСО“ ЕАД и не съществува ограничение от законов порядък, за нейното предоставяне. Програмата за съответствие, с чиито разпоредби /чл.7.3 във вр.чл.7.1, б.“а“, б.“б“, б.“в“, б.“г“/ се е аргументирал ответникът не е закон, в който да са предвидени хипотези, при които конкретно претендираната информация да съставлява „служебна тайна“ и да съществуват предвидени в него основания за опазването и оповестяването ѝ.

В решението не са изложени мотиви, че информацията е с класифициран характер, поради което и становище на съда по приложението на чл.37, ал.1, т.1, пр.1 от ЗДОИ не следва да бъде развивано.

По начина по който е формулирано искането за достъп до информация, е ясно, че не се касае за конкретна търговска информация, спрямо точно определени лица, а се търси обобщена информация. Не се цели предоставяне на данни, които са предмет на договорни правоотношения с трети лица, за да се счете, че информацията е с чувствителен характер. Напротив, търсената информация е такава, която трябва да се съдържа в публичните регистри на подадените искания за присъединяване към съответната мрежа. Става въпрос за подадените искания за присъединяване към съответната мрежа и заявената мощност /чл.28, ал.5, т.1 ЗЕВИ/; подадените искания от операторите на електроразпределителните мрежи към оператора на електропреносната мрежа за съгласуване на искания за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници към съответната разпределителна мрежа и съответно сключените договори между операторите /чл.28, ал.5, т.2 ЗЕВИ/; общ брой и кумулативна мощност на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници със сключени предварителни договори по тях /чл.28, ал.5, т.3 ЗЕВИ/; разполагаемата свободна мощност за присъединяване във всяка една точка от електропреносната мрежа, отразени в географска информационна система /чл.28, ал.5, т.5 ЗЕВИ/.

Ответникът не е изследвал и дали данните, до които е претендирал жалбоподателят да му бъде предоставен достъп могат да бъдат окачествени като "производствена или търговска тайна" по см. на § 1, т.5 от ДР на ЗДОИ. Съгласно посочената дефиниция не представляват "производствена или търговска тайна" факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, но е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. Ответникът при постановяването на акта не се е произнесъл дали е налице „надделяващ обществен интерес“, който е елемент от фактическия състав на хипотезата на § 1, т.5 ДР на ЗДОИ.

Съгласно §1, т.6 от ДР на ЗДОИ "надделяващ обществен интерес" е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и

отчетността на субектите по чл. 3. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато информацията улеснява прозрачността и отчетността на субектите относно вземаните от тях решения; гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите им задължения; разкрива лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица; когато е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект.

Липсата на анализ и несъобразяване с посочените правни норми, респ. липсата на конкретни и ясни мотиви, оборващи презумпцията по § 1, т.5 и т.6 от ДР на ЗДОИ, представляват самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ. Презумпцията за съществуването на обществен интерес означава предварително приемане на нещо за вярно до доказване на противното. По тази причина позоваващият се на този текст не е длъжен да доказва съществуването на обществен интерес /чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗДОИ/. Онзи, който твърди обратното, е длъжен да го докаже, което в случая не е изпълнено от ответната страна.

При изследване поотделно и в съвкупност на приетия доказателствен материал, съдът намира, че не е осъществен фактическият състав по чл.37, ал.1, т.1 и т.2 от ЗДОИ, за да бъде постановен отказ за осигуряване на обществена информация. Както бе вече обсъдено в конкретния случай се установява безспорно и недвусмислено наличието на предпоставките визираны в правната норма, свързани с признаване право на достъп до обществена информация. Съжденията на административния орган не са подкрепени с достатъчно относими доказателства за осъществени факти и обстоятелства, които да изпълнят съдържателно посочените две хипотези на чл.37, ал.1, т.1 и т.2 от ЗДОИ.

В заключение, Решение № ЦУ-Е.-11951#1 от 22.11.2023г. на изпълнителен директор на „ЕСО“ ЕАД е незаконосъобразен административен акт и поради наличието на основанието по чл.146, т.4 АПК, следва да бъде отменено. При условията на чл.173, ал.2 от АПК преписката се връща за ново произнасяне, при което на Сдружение „Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия” трябва да бъде предоставена обобщена информация, така както е формулирана в заявлението от 15.11.2023г.

При този изход на спора в полза на жалбоподателя следва да бъдат

възстановени направените по делото разноски. Същите са доказани в размер на сумата от 1 010.00 /хиляда и десет/ лева и представляват заплатена държавна такса от 10.00 /десет/ лева и адвокатски хонорар от 1 000.00 /хиляда/ лева. Процесуалният представител на ответника е направил възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Съгласно чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет, минималният размер на хонорара при дела без определен материален интерес е 1 000.00 /хиляда/ лева. В случая, от сдружението е заплатен именно този минимален размер, поради което не е възможно същият да бъде редуциран на по-ниска стойност.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, *Административен съд София-град*, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № ЦУ-Е.-11951#1 от 22.11.2023г. на изпълнителен директор на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, с което е отказан достъп до обществена информация по заявление вх. № ЦУ-Е.-11951/15.11.2023г., *като:*

ВРЪЩА преписката, образувана по заявление вх. № ЦУ-Е.-11951/15.11.2023г. на изпълнителен директор на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, за предоставяне на информация, съгласно мотивите на настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четирнадесет/ дневен срок за произнасяне, който започва да тече от момента на влизане на съдебното решение в законна сила.

ОСЪЖДА „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, представлявано от изпълнителния директор А. Н. Ц., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“, [улица] да заплати на Сдружение „Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия“, представлявано от Н. Г., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „Г.“, [улица], ет.4 сумата от 1 010.00 / хиляда и десет/ лева на основание чл.143, ал.1 АПК.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване на основание

чл.40, ал.3 от ЗДОИ.

Съдия: